

„Szolgálati titok!”
„Titkos!”

Érvényességi idő:
az írásbeli vizsga befejezésének
időpontjáig
A minősítő neve: Vízvári László
A minősítő beosztása: főigazgató

M E G O L D Ó L A P

szakmai írásbeli vizsga

Egészségügyi alapmodul szak

2008. június 20.

I.sz.

TÁJÉKOZTATÓ **az értékelő tanár részére**

- A vizsgázók csak a kiosztott feladatlapon dolgozhatnak.
- Tévedés esetén helyes megoldásnak csak a vizsgázó egyértelmű javítása fogadható el.
- A dolgozatban előforduló esetleges hibákat, tévedéseket kérjük, feltűnően jelöljék!
- A feladatlap egységes értékeléséhez használják fel a rendelkezésükre bocsátott megoldási javaslatot!
- Ponthatáron belül a megoldólaptól eltérő, de tartalmában azonos egyéb helyes megoldás is elfogadható a csillaggal (*) jelölt kérdéseknél.
- Tekintettel az írásmód eltérő gyakorlatára, az értékelésnél ne a helyesírást, hanem a tartalmat értékeljék a tanárok!
- A bekeretezett sorszámú kérdések (□) kizáró jellegűek.
Az írásbeli vizsga sikertelenségét jelenti, ha a kizáró jellegű feladatnál a hallgató nem éri el az 51 %-ot.
- Kérjük, hogy minden feladat esetén a maximálisan adható pontszám melletti négyzetbe írja be az elért pontszámot!
- Maximálisan adható pontszám: 100 pont
- Ponthatárok:

Megfelelt: 51 - 100 pont

Nem felelt meg: 0 - 50 pont

Maximálisan adható
pontszám:

- 1.* Nevezzen meg három /3/ olyan helyet (behatolási kaput), 3 pont
ahol a kórokozó bejuthat a szervezetbe!

- bőr
- nyálkahártya
- légutak
- érpálya
- emésztőrendszer

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

2. Párosítsa az alábbi kifejezéseket magyar megfelelőikkel! Írja a sorszám mellé a helyes betűjelet! 3 pont

1. superior	A. központi
2. perifériás	B. lefelé
3. posterior	C. hasi irányú
4. ventrális	D. felfelé
5. centrális	E. környéki
6. inferior	F. hátul lévő

1. – D 2. – E 3. – F 4. – C 5. – A 6. – B

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

- 3.* Soroljon fel a szekunder hypertonia okai közül hármat /3/! 3 pont

- vesebetegség
- anyagcsere betegség
- szklerózis
- endokrin betegség
- fejlődési rendellenesség
- központi idegrendszer betegségei

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

4. **Jellemezze a megadott szempontok alapján röviden a mozgásrendszer sérüléseit!** 4 pont

Ruptura: *az izmok, inak, szalagok szakadása*

Distorsio: *ízületi rándulás, az ízületet elhagyja az ízületi árkot, de rövidesen visszatér*

Luxatio: *ízületi ficam, erőbehatásra az ízületi fej az ízületi árkon kívülre kerül, és magától nem tér vissza*

Fractura: *csonttörés, mely hirtelen erőművi behatás (trauma) következménye*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

5. **Nevezze meg, mely csigolyákból áll a gerincoszlop!** 5 pont

- *nyakcsigolyák*
- *hátcsigolyák*
- *ágyékcsigolyák*
- *keresztcsonti csigolyák*
- *farkcsigolyák*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

- 6.* **Soroljon fel a vérrögösödés (trombózis) keletkezésében szerepet játszó tényezők közül négyet (4)!** 2 pont

- *az érbelhártya sérülése*
- *a keringés lassulása, pl. vénás pangás során*
- *nagy hasi műtétek és szülés utáni állapotok*
- *erek tartós, kóros tágulata, pl. alsó végtag kitágult visszerei*
- *a vér összetételének megváltozása*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

7. Válaszoljon az alábbi kérdésekre!

3 pont

- Hol helyezkedik el a háromhegyű vitorlás billentyű?

A jobb pitvar és a jobb kamra között.

- Mi a billentyűk feladata?

A vér egyirányú áramlásának biztosítása.

- Milyen izmokból áll a vérerek középső rétege?

Simaizmokból.

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

8. Töltse ki a táblázatot az alábbiakban megadott szempontok szerint!

4 pont

Vércsoport neve:	Vörösvértest (Agglutinogén)	Szérum (Agglutinin)
A	<i>A</i>	<i>anti B</i>
<i>B</i>	B	<i>anti A</i>
AB	<i>AB</i>	-
<i>O</i>	-	anti A, anti B

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

9. Írja le a nehézlégzéskor tapasztalható tüneteket!

2 pont

- *a betegnek légszomja van, ezért erőlködve küzd a levegőért*
- *ellepi a hideg verejték*
- *működnek a légzési segédizmai*
- *halálfélelme van (pl. súlyos légzőszervi betegségek, centrális keringési elégtelenség esetén)*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

10. Sorolja fel az orr melléküregeit magyarul!

4 pont

- arcüreg
- homloküreg
- ékcsonti üreg
- rostacsont üregei

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

11. Párosítsa a megadott betegségekhez tüneteiket!
Írja a megfelelő betegség mellé a jellemző tüneteinek sorszámát!

3 pont

1. éles fájdalom a deréktájon
2. szemhéj, arc, kéz ödémája
3. magas vérnyomás
4. gyakori, fájdalmas vizelés
5. a fájdalom a comb belső oldalára, illetve a herékbe, vagy a nagyajkakba sugárzik
6. a vizeletben fehérje jelenhet meg

vesekövesség: ...1, 4, 5...

glomerulonephritis acuta: ...2, 3, 6...

(Helyes válaszonként 0,5–0,5 pont adható!)

12. Állítsa megfelelő sorrendbe az enzimek hatásmechanizmusának szakaszait! Írja le a megállapítások sorszámát megfelelő sorrendben!

2 pont

1. egy másik enzim regenerálja az aktív helyet
2. játszódik a kívánt kémiai változás
3. a szubsztrátum megtapad az enzim aktív helyén
4. a keletkezett új molekula leválik az enzim felszínéről

Az enzim hatásmechanizmusa megfelelő sorrendben: 3, 2, 4, 1.

(Csak helyes sorrend esetén adható 2 pont!)

13. Nevezze meg a betegséget az alábbi tünetek alapján? 2 pont

Bőséges étkezés után hirtelen kezdődő erős gyomortáji fájdalom a bal bordaív alatt, mely a hátba sugárzik ki. Hányinger, hányás, kínzó haspuffadás. A fájdalom és a folyadékvesztés miatt shockos állapotba kerül a beteg. Bélmozgás nem hallható, a has bőrén foltos cyanosis látható, hőemelkedés, láz lép fel.

A betegség neve: *heveny hasnyálmirigy-gyulladás*

(A helyes válaszra 2 pont adható!)

14. Válaszoljon röviden az alábbi kérdésekre! 5 pont

Mely tápanyagok bontása kezdődik a gyomorban?

- *fehérjék*

Mely tápanyagok bontása kezdődik a szájüregben?

- *szénhidrátok*

Hol termelődik az epe?

- *a májban*

Mi az epe feladata?

- *a zsírcseppek emulgeálása*

Mikor keletkezik az epefesték?

- *a vörösvérsejtek lebontása során*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

15. Válaszoljon röviden az alábbi kérdésekre! 5 pont

Hol képződik az elsődleges vizelet?

- *a Malpighi-testben*

Mennyi az elsődleges vizelet napi mennyisége?

- *180 liter*

Tartalmaz-e élettani körülmények között a végleges vizelet urobilinogént?

- *tartalmaz*

Tartalmaz-e az elsődleges vizelet cukrot?

- *tartalmaz*

Tartalmaz-e a végleges vizelet bilirubint?

- *nem tartalmaz*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

16.* Nevezzen meg négy /4/ kiválasztást végző szervet! 4 pont

- *tüdő*
- *vesék*
- *bőr*
- *belek*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

17. Sorolja fel a méh falának rétegeit magyarul és latinul! 3 pont

- *a külső, hashártya által borított (perimetrium)*
- *a középső, legvastagabb réteg az izomzat (myometrium)*
- *a belső réteg a nyálkahártya (endometrium)*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

18. Írja le, mi a rejtettheréjűség rendellenesség lényege és gyógyítási lehetőségei? 2 pont

Lényege:

- *A rendellenesség lényege, hogy a herék a magzati élet utolsó hetében nem szálltak le a herezacskókba. Ilyenkor a herék a lágyékcsatornában tapinthatóak.*
- *A hiba rendszerint spontán rendeződik a növekedés során, de ha a pubertás kezdetéig a herék nem szállnak le a herezacskóba, akkor sterilitás lehet a következménye.*

Gyógyítása:

- *Hormonkezelés végezhető 5-7 éves kor között.*
- *Ha ez nem vezet eredményre, sebészi lehozataluk szükséges a pubertás előtt.*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

19. **Ismertesse az AIDS fertőzés megelőzésének lehetőségeit!** 4 pont

- *gumi óvszer (condom) használata*
- *monogámia - tartós párkapcsolat*
- *munkavédelmi és higiénés szabályok betartása*
- *kábítószer fogyasztás kerülése, steril tű használata*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

20. **Jellemezze röviden a belső elválasztású mirigyeket!** 2 pont

Belső elválasztású (endokrin) mirigyek alatt azokat a mirigyeket értjük, amelyeknek kivezető csövük nincs, váladékuk a különböző hormonok, melyek a keringésbe kerülnek, és általában a mirigytől távol fejtik ki a hatásukat.
Váladéktermelésüket elválasztásnak nevezzük.

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

21. **Válaszoljon röviden az alábbi kérdésekre!** 7 pont

Mely belső elválasztású mirigy termeli a calcitonint?

- *pajzsmirigy*

Hol termelődik az aldosteron?

- *a mellékvese kéregállományában*

Mi az androgének feladata?

- *a másodlagos férfi nemi jelleg kialakításáért felelnek*

Hol termelődik a progeszteron?

- *a petefészekben a sárgatest termeli*

Mi a somatostatin hatása?

- *a testnövekedést gátolja*

Hogy nevezzük a csecsemőmirigy hormonját?

- *thymosin*

Hol termelődik a glukagon?

- *a hasnyálmirigyben*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

22. Válaszoljon röviden az alábbi kérdésekre!

5 pont

Hol kereszteződik a piramis pálya nagy része?

- *a nyúltvelőben*

Hol található az agyban a beszéd motoros központja?

- *a homloklebenyben*

Mely lebenyben található a látókéreg?

- *a nyakszirti lebenyben*

Hol található a hallás kérgi központja?

- *a halántéklebenyben*

Hogy nevezzük az idegrendszer támasztószövetét?

- *neuroglia*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

23. Sorolja fel az idegszövet (neuron) fő részeit!

4 pont

- *idegsejt*

- *plazmanyúlványok*

- *tengelyfonal*

- *végfácska*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

24. Határozza meg, mennyi a mellkaskompresszióban a mellkas lenyomási mélysége cm-ben kifejezve!

1 pont

4-5 cm

25. Sorolja fel és jellemezze a szem fénytörő közegeit!

6 pont

1. Csarnokvíz: kevés, víztiszta folyadék, amelyet a sugártest a vérplazmából termel. A csarnokvíz a két szemcsarnokban kering.

2. Szemlencse (lens): kétszer domború (bikonvex) lencse, mely a szivárványhártya mögött helyezkedik el, a lencse a szem fő fénytörő közege. A szemlencse széléhez lencsefüggesztő rostok tapadnak, amelyek a lencsét a sugártesthez rögzítik. Működése: közeli tárgy nézésekor a lencse növeli domborúságát, míg távoli tárgy nézésekor a lencse ellapul.

3. Üvegtest: majdnem gömb alakú, kocsonyás állományú, átlátszó test, amely a szem belsejét tölti ki. Fontos szerepet játszik a szem állandó alakjának biztosításában.

(Helyes részválaszonként 2-2 pont adható!)

26.* Soroljon fel az övsömör (herpes zoster) tünetei közül hármat /3/!

3 pont

- féloldalon, deréktájon, övalakban elhelyezkedő, borsónyi csomócskák*
- leggyakoribb a háti idegek lefutása mentén*
- erős fájdalom (akár hónapokig is eltarthat)*

(Helyes válaszonként 1-1 pontadható!)

27.* Ismertesse a hőgutát az alábbi szempontok szerint!

6 pont

Lényege:

- a hőközpont funkciózavara

Tünetei: Soroljon fel három /3/ jellemző tünetet!

- fejfájás

- rossz közérzet

- zavartság

- forró, kipirult, száraz bőr

- testhőmérséklet 40 °C fölött van

Elsősegélynyújtó feladata: Írjon kettőt /2/!

- gyors testhőmérséklet csökkentés pl.: vizes lepedő segítségével

- folyadékpótlás

- orvosi segítség

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

28. Írja le, hogyan helyezné el a sérülteket az alábbi esetekben?

3 pont

orrvérzés esetén:

...ülő helyzet, előre döntött fej ...

tüdővérzés esetén:

...félülő helyzet (nyugalom) ...

gyomorvérzés esetén:

...felhúzott térdekkel fektetni (hányás esetén stabil oldalfekvés) ...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)